

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาล ในสถาบันการศึกษาพยาบาลทั้งของรัฐและเอกชน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ ตำแหน่งของอาจารย์ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานอาจารย์ที่ปรึกษา ระดับเงินเดือน และความสมัครใจในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ปัจจัยด้านสถานการณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น ปัจจัยทางกายภาพและงาน ได้แก่ สภาพการทำงาน การรับภาระงาน ปัจจัยทางองค์การและสังคม ได้แก่ ชาติที่ตั้ง ผลตอบแทน การเตรียมอาจารย์ที่ปรึกษา นโยบายและการบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน รวมทั้งปัจจัยด้านการรับรู้บทบาท และทำนายการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาโดยใช้ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านสถานการณ์ และการรับรู้บทบาทดังกล่าวเป็นตัวทำนาย ซึ่งผู้วิจัยมีขั้นตอนในการทำนายดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นอาจารย์พยาบาลที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา มีประสบการณ์การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาดังแต่ 1 ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานในสถาบันการศึกษาพยาบาลที่ทำการสอนหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (เทียบเท่าปริญญาตรี) ทั่วประเทศ ในปีการศึกษา 2539 ซึ่งมีจำนวนสถาบันการศึกษาพยาบาลทั้งหมด 44 แห่ง มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,300 คน โดยแยกเป็น 2 เขตที่ตั้ง คือ เขตกรุงเทพมหานคร 928 คน และเขตภูมิภาค 1,372 คน (จากการสำรวจของผู้วิจัยในระยะของการเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อมกราคม 2540)

กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่าง โดยทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. จำแนกสถาบันตามเขตที่ตั้งของสถาบันการศึกษาเป็น 2 เขต ดังนี้

1.1 เขตกรุงเทพมหานคร หมายถึง สถาบันการศึกษาพยาบาลที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ ซึ่งมีจำนวน 16 แห่ง

1.2 เขตภูมิภาค หมายถึง สถาบันการศึกษาที่ตั้งในจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทย ยกเว้นเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ซึ่งมีจำนวน 28 แห่ง

2. จำแนกสังกัดของสถาบันการศึกษาพยาบาลในแต่ละเขตที่ตั้ง โดยในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถที่จะจำแนกสถาบันการศึกษาพยาบาลได้เป็น 6 สังกัด คือ

1. สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
2. สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
3. สังกัดกระทรวงกลาโหม และมหาดไทย
4. สังกัดกรุงเทพมหานคร
5. สภาอากาศไทย
6. เอกชน

ในเขตภูมิภาคสามารถจำแนกได้เป็น 3 สังกัด คือ

1. สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ
2. สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
3. เอกชน

3. กำหนดสถาบันการศึกษาที่จะนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยนำรายชื่อสถาบันการศึกษาทั้งหมดมาคัดเลือกด้วยวิธีการจับสลาก คัดเลือกรายชื่อสถาบันการศึกษาโดยเลือกจากสถาบันการศึกษาที่ตั้งกึ่งกระทรวงสาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานคร 1 สถาบัน ในเขตภูมิภาคแบ่งเป็น 4 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในภาคเหนือและภาคใต้ คัดเลือกรายชื่อสถาบันการศึกษาภาคละ 1 สถาบัน ส่วนภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คัดเลือกรายชื่อสถาบันการศึกษาภาคละ 2 สถาบัน เนื่องจากมีประชากรมากได้สถาบันการศึกษาในเขตภูมิภาค รวม 8 สถาบัน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครและภูมิภาค อย่างละ 1 สถาบันรวม 2 สถาบัน สังกัดกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงกลาโหม 1 สถาบัน สังกัดกรุงเทพมหานคร 1 สถาบัน สภาอากาศไทย 1 สถาบัน และเอกชน ในกรุงเทพมหานครและภูมิภาคอย่างละ 1 สถาบัน รวม 2 สถาบัน รวมทั้งสิ้น 14 สถาบัน ทั้งนี้เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างกระจายทั่วทุกสังกัด และทุกภาคทั่วประเทศ

4. หาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละสถาบันการศึกษาที่เป็นตัวแทน เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้มีตัวแปรที่นำมาศึกษา 16 ตัวแปร และการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวแปร การถดถอยพหุคูณต้องใช้ขนาดตัวอย่าง ประชากรอย่างน้อย 20 เท่าของตัวแปร (Lindeman, 1980 : 163) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 320 คน แต่เมื่อคิดสัดส่วนแล้วมีผลให้กลุ่มตัวอย่างจากตัวแทนในแต่ละสถาบันมีจำนวนน้อยเกินไปที่จะเป็นตัวแทนที่ดีของประชากร และน้อยเกินไปที่จะศึกษาในแต่ละตัวแปร ดังนั้นผู้วิจัยจึงปรับขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 25 ของประชากรในรายชื่อที่มีจำนวนประชากรมากกว่า 100 คน และร้อยละ 50 ของประชากรในรายชื่อที่มีจำนวนประชากรน้อยกว่า 100 คน รวมได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 350 คน (ประคองกรวรรณสุด, 2535) ขนาดกลุ่มตัวอย่างของสถาบันการศึกษาพยาบาลดังแสดงในตารางที่ 1

5. สุ่มรายชื่ออาจารย์พยาบาลในสถาบันการศึกษาพยาบาลแต่ละสังกัดและเขตที่ตั้งให้ตรงตามคุณสมบัติกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systemic Random Sampling) ในสัดส่วน 1 : 2 ให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 รายชื่อสถานการศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของอาจารย์พยาบาล
แต่ละสถาบันที่ได้รับการสุ่ม จำแนกตามเขตที่ตั้งและสังกัด

เขตที่ตั้ง / สังกัด	ตัวแทนของสถานการศึกษาพยาบาล	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
เขตกรุงเทพมหานคร		
ทบวงมหาวิทยาลัย	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	40
กระทรวงสาธารณสุข	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ศรีษัฎญา	17
กระทรวงกลาโหมและ มหาดไทย	วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ	18
กรุงเทพมหานคร	วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์	35
สภาการขาดไทย	วิทยาลัยพยาบาลสภาการขาดไทย	26
เอกชน	วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์	20
เขตภูมิภาค		
ทบวงมหาวิทยาลัย	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	30
กระทรวงสาธารณสุข		
- ภาคเหนือ	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช	27
- ภาคกลาง	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี	22
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา	37
	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตระกูลสิทธิประสงค์	24
- ภาคใต้	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา	24
เอกชน	คณะพยาบาลศาสตร์ แม่คคจรมิด มหาวิทยาลัยพายัพ	18
	รวม	350

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามนี้จะแบ่งสาระสำคัญ ออกเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านสถานการณ และ การรับ ูปบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา

ชุดที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา

การสร้างและลักษณะเครื่องมือ

ชุดที่ 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม หรือความในแบบสอบถามเป็นแบบเติมข้อความ และให้เลือกตอบ เป็นข้อความเกี่ยวกับ ตำแหน่งรองอาจารย์ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานอาจารย์ ที่ปรึกษา ระดับเงินเดือน ความสนใจในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และเจตที่ตั้ง (ซึ่งเป็นปัจจัย ทางองค์การและสังคม) ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและใช้ กรอบแนวคิดปัจจัยด้านบุคคลของ McCormick และ Ilgen (1985)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสถานการณ ซึ่งแบ่งออกเป็น ปัจจัยทางกายภาพและงาน ได้แก่ สภาพการทำงาน การรับภาระงาน ปัจจัยทางองค์การและ สังคม ได้แก่ ผลตอบแทน การเตรียมอาจารย์ที่ปรึกษา นโยบายและการบริหาร ความสัมพันธ์ ระหว่างผู้ร่วมงาน ปัจจัยเหล่านี้ผู้วิจัยกำหนดจากการศึกษาทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและ ใช้กรอบแนวคิดในการกำหนดปัจจัยด้านสถานการณของ McCormick และ Ilgen (1985)

แบบสอบถามเกี่ยวกับ การรับภาระงาน ผลตอบแทน การเตรียมอาจารย์ที่ปรึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยใช้กรอบแนวคิดของ Hardy และ Conway (1988) เป็น หลักร่วมกับการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร วารสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับภาระงาน (ข้อ 8 - 14) ถ้ามถึงความเหมาะสม ของภาระงานที่ได้รับมอบหมายกับเวลาและความสามารถที่มีอยู่ ตามความรู้สึกรองอาจารย์ อาจารย์มีเวลาเพียงพอที่จะปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาหรือไม่ มีการกำหนดเวลาให้สำหรับ อาจารย์ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาหรือไม่

- แบบสอบถามเกี่ยวกับผลตอบแทน (ข้อ 15 - 20) ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ตามถึงผลตอบแทนที่อาจารย์จะได้จากการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา อาจเป็นความก้าวหน้าในภาระงาน การนำมาคิดภาระงาน การได้รับการยกย่องชมเชย การให้ความสนใจ หรือการให้ความสำคัญแก่อาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

- แบบสอบถามเกี่ยวกับการเตรียมอาจารย์ที่ปรึกษา (ข้อ 21 - 27) ตามถึง การเตรียมอาจารย์เพื่อเข้าสู่บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับกอร์สร้างความพร้อมและการ สนับสนุนให้อาจารย์ใหม่ปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาด้วยความพอใจและมีประสิทธิภาพ อาจ เป็นการเตรียมการปฐมนิเทศ การอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการให้คำปรึกษา การติดต่อประสานงาน ตลอดจนการจัดให้มีอาจารย์พี่เลี้ยงสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาใหม่ ๆ

ส่วนแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการทำงาน นโยบายและการบริหาร ความ สัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยใช้กรอบแนวคิดของ Herzberg (1959) เป็นหลักร่วมกับการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร วารสาร ตำรา และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง

- แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการทำงาน (ข้อ 1 - 7) เป็นคำถามเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานและอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติ บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา

- แบบสอบถามเกี่ยวกับนโยบายและการบริหาร (ข้อ 28 - 35) เป็นคำถาม เกี่ยวกับ การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ การวางแผนที่แน่นอนหรือไม่ เกี่ยวกับเรื่องอาจารย์ ที่ปรึกษา ผู้บริหารให้ความสนใจและเห็นความสำคัญเพียงใด มีการประชาสัมพันธ์ การ ประสานงานกับหน่วยงานอื่น การจัดงบประมาณ และการประเมินผลงานเกี่ยวกับอาจารย์ที่ ปรึกษาหรือไม่

- แบบสอบถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน (ข้อ 36 - 42) เป็นคำ ถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์พยาบาลกับผู้ร่วมงานซึ่งอาจเป็นการติดต่อกันทาง การกระทำหรือจากที่เหมาะสม อันก่อให้เกิดความสามารถในการทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจ ซึ้งกันและกัน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา (ข้อ 43 - 50) เป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้หน้าที่และบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ความชัดเจนในบทบาท ความ คาดหวังจากผู้บริหาร การรับรู้วิธีการให้คำปรึกษา แนวทางในการประเมินผลงานการเป็น อาจารย์ที่ปรึกษา ขอบเขตที่แน่ชัดระหว่างบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาและบทบาทอื่น ๆ

ลักษณะแบบสอบถามทั้ง 7 ชุด เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) ให้เลือกตอบ ให้ตรงกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสถานการศึกษา ซึ่งมี 6 ระดับดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงทั้งหมด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงเป็นส่วนใหญ่
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงเป็นส่วนน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อยที่สุดหรือไม่ตรงกับความเป็นจริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อพิจารณา ดังนี้

ในแบบสอบถามมีความหมายในทางบวก และลบ สำหรับข้อความที่มีความหมายทางลบ ได้แก่ 2, 6, 9, 10, 12, 14, 20, 26, 27, 32, 35 และ 44 มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ข้อความที่มีความหมายทางบวก	ข้อความที่มีความหมายทางลบ
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

การพิจารณาคะแนน พิจารณาจากผลรวมของคะแนนทั้งหมด และแปลผลเป็นคะแนนเฉลี่ย โดยถือเกณฑ์การตัดสินคะแนนเฉลี่ยมีดังนี้ (ประคอง กรวรรณสุต, 2535 : 77)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.50 - 5.00	มากที่สุด
3.50 - 4.49	มาก
2.50 - 3.49	ปานกลาง
1.50 - 2.49	น้อย
1.00 - 1.49	น้อยที่สุด

ปัจจัยด้านสถานการณ์ใช้เกณฑ์การพิจารณาจากเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยรายข้อดังกล่าว
ซึ่งเทียบเป็นคะแนนดิบได้ดังนี้

สภาพการทำงาน (มีจำนวน 7 ข้อ)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
31.50 - 35.00	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับมากที่สุด
24.50 - 31.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับมาก
17.50 - 24.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับปานกลาง
10.50 - 17.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับน้อย
7.00 - 10.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การรับภาระงาน (มีจำนวน 7 ข้อ)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
31.50 - 35.00	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับมากที่สุด
24.50 - 31.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับมาก
17.50 - 24.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับปานกลาง
10.50 - 17.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับน้อย
7.00 - 10.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลตอบแทน (มีจำนวน 6 ข้อ)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
27.00 - 30.00	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับมากที่สุด
21.00 - 26.94	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับมาก
15.00 - 20.94	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับปานกลาง
9.00 - 14.94	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับน้อย
8.00 - 8.94	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเตรียมอาจารย์ที่ปรึกษา (มีจำนวน 7 ข้อ)**คะแนนเฉลี่ย****การแปลผล**

31.50 - 35.00	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับมากที่สุด
24.50 - 31.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับมาก
17.50 - 24.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับปานกลาง
10.50 - 17.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับน้อย
7.00 - 10.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

นโยบายและการบริหาร (มีจำนวน 8 ข้อ)**คะแนนเฉลี่ย****การแปลผล**

38.00 - 40.00	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับมากที่สุด
28.00 - 35.92	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับมาก
20.00 - 27.92	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับปานกลาง
12.00 - 19.92	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับน้อย
8.00 - 11.92	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน (มีจำนวน 7 ข้อ)**คะแนนเฉลี่ย****การแปลผล**

31.50 - 35.00	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับมากที่สุด
24.50 - 31.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับมาก
17.50 - 24.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับปานกลาง
10.50 - 17.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับน้อย
7.00 - 10.43	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การรับอุปถัมภ์อาจารย์ที่ปรึกษา (มีจำนวน 8 ข้อ)**คะแนนเฉลี่ย****การแปลผล**

36.00 - 40.00	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับมากที่สุด
28.00 - 35.92	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับมาก
20.00 - 27.92	มีการรับภาระงานอยู่ในระดับปานกลาง

นักศึกษา หรือมีผลงานการศึกษานี้อาจเกี่ยวข้องกับการพัฒนานักศึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาล จำนวน 5 คน โดยสัมภาษณ์สังกัดละ 1 คน จำนวน 5 สังกัด คือ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย สังกัดกระทรวงกลาโหมและมหาดไทย สังกัดกรุงเทพมหานคร สภากาชาดไทย และเอกชน

2.1.2 อาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งปฏิบัติงานในสถาบันการศึกษาพยาบาลใน 5 สังกัดดังกล่าว และเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่ดี มีประสบการณ์การทำงาน 5 ปีขึ้นไป และมีความสามารถในการพัฒนานักศึกษาในระดับสูง 5 คน คัดเลือกโดยผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา

2.1.3 นักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาล 5 สังกัดดังกล่าว จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับประสบการณ์ตรงจากอาจารย์ที่ปรึกษา โดยเลือกสัมภาษณ์นักศึกษาชั้นปีที่ 4 เนื่องจากมีวุฒิภาวะเพียงพอ และได้รับการเตรียมพร้อมที่จะก้าวสู่การปฏิบัติงานในวิชาชีพการพยาบาลตลอดจนได้มีประสบการณ์การได้รับคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษามาเป็นเวลานานถึง 4 ปี นักศึกษาพยาบาลที่ถูกเลือกจะต้องมีกพรพัฒนาทุกด้านโดยรวม อยู่ในระดับดี ซึ่งนักศึกษาจะมีความพร้อมและสามารถให้หรือคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษารองอาจารย์ที่ปรึกษากับผู้วิจัยได้กว้างทุกแง่มุม และชัดเจน คำตอบที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างแบบสอบถามที่เชื่อถือได้มาก โดยขอความร่วมมือจากอาจารย์ประจำชั้นผู้รับผิดชอบดูแลนักศึกษาทั้งชั้นปี มีความใกล้ชิดกับนักศึกษา สามารถเปรียบเทียบกับนักศึกษาทั้งหมดได้ว่านักศึกษาคนใดเหมาะสม และช่วยคัดเลือกนักศึกษาให้

2.2 ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยนำหนังสือขอความร่วมมือในการขอสัมภาษณ์ไปยังต้นสังกัดของผู้ให้สัมภาษณ์ และทำการสัมภาษณ์แนวเสิกตามผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาทั้ง 15 คน ได้มีการพบปะสนทนากับผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดี เกิดความรู้สึกคุ้นเคยและไว้วางใจก่อนเริ่มสัมภาษณ์ รวมทั้งชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและการสัมภาษณ์ให้เกิดความเข้าใจตรงกัน การสัมภาษณ์ใช้สถานที่ที่สะดวกต่อการให้หรือพูดสัมภาษณ์และมีความเป็นส่วนตัว เวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์แต่ละครั้งประมาณ 50 - 1.30 ชั่วโมง ในระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยขอความยินยอมจากผู้ให้สัมภาษณ์ในการจัดบันทึกประเด็นสำคัญและบันทึกเทป รวมระยะเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ประมาณ 2 สัปดาห์

3. เมื่อการสัมภาษณ์เสร็จสิ้น ผู้วิจัยได้ถอดเทปและจับประเด็นสำคัญของเนื้อหาที่ได้จากการสัมภาษณ์แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 ท่าน ช่วยตรวจสอบความถูกต้องและ

ความสำเร็จของการจับประเด็นของเนื้อหา ตัวอย่างผลการสัมภาษณ์อยู่ในภาคผนวก ๑ ซึ่งวิธีการนี้จะได้โครงสร้างของเครื่องมือที่มีคุณภาพด้านตรงความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity)

4. การยกร่างแบบสอบถามโดยรวบรวมแนวคิดจากการศึกษา ตำรา เอกสารต่าง ๆ ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์และตรวจสอบในข้อ 3 มาจัดเป็นหมวดหมู่และยกร่างเป็นแบบสอบถามครอบคลุมบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาที่จะสนับสนุนส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาซึ่งประกอบด้วย 9 ด้าน คือ

1. บทบาทด้านการพัฒนาสมรรถนะทางด้านความรู้และสติปัญญาของนักศึกษา
2. บทบาทด้านการพัฒนาสมรรถนะทางด้านร่างกายของนักศึกษา
3. บทบาทด้านการพัฒนาทางด้านสังคมของนักศึกษา
4. บทบาทด้านการพัฒนาอารมณ์ของนักศึกษา
5. บทบาทด้านการพัฒนาความเป็นตัวของตัวเองของนักศึกษา
6. บทบาทด้านการพัฒนาด้านความมีเอกลักษณ์ของนักศึกษา
7. บทบาทด้านการพัฒนาเป้าหมายในชีวิตของนักศึกษา
8. บทบาทด้านการพัฒนาบูรณาการของนักศึกษา
9. บทบาทด้านสัมพันธ์ภาพกับนักศึกษา

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) แบบให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ

- มากที่สุด หมายถึง เมื่อท่านเห็นว่าร้อความในประโยคนั้นท่านได้กระทำเป็นประจำ
- มาก หมายถึง เมื่อท่านเห็นว่าร้อความในประโยคนั้นท่านได้กระทำเสมอ
- ปานกลาง หมายถึง เมื่อท่านเห็นว่าร้อความในประโยคนั้นท่านได้กระทำบางครั้ง
- น้อย หมายถึง เมื่อท่านเห็นว่าร้อความในประโยคนั้นท่านได้กระทำ นาน ๆ ครั้ง
- น้อยที่สุด หมายถึง เมื่อท่านเห็นว่าร้อความในประโยคนั้นท่านเกือบหรือไม่ได้กระทำเลย

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อพิจารณาดังนี้

ระดับการปฏิบัติ		คะแนน
มากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน

ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนจะมีเกณฑ์การพิจารณาคะแนนโดยใช้เกณฑ์เฉลี่ย
ดังนี้ คือ (ประกอบ กรวรรณสุด, 2535 : 77)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.50 - 5.00	หมายถึง การปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับสูงมาก
3.50 - 4.49	หมายถึง การปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับสูง
2.50 - 3.49	หมายถึง การปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง การปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับต่ำ
1.00 - 1.49	หมายถึง การปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาอยู่ในระดับต่ำมาก

ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาลเป็นรายด้าน
ใช้เกณฑ์การพิจารณาจากเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยรายข้อดังกล่าวมาเทียบเป็นคะแนนดิบในแต่ละด้าน
โดยพิจารณาจากจำนวนข้อในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านสัมพันธภาพกับนักศึกษา (มีจำนวน 8 ข้อ หรือ 1 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
36.00 - 40.00	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูงมาก
28.00 - 35.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูง
20.00 - 27.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลาง
12.00 - 19.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำ
8.00 - 11.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำมาก

ด้านการพัฒนาบุคลากร (มีจำนวน 6 ข้อ หรือ 1 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
27.00 - 30.00	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูงมาก
21.00 - 26.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูง
15.00 - 20.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลาง

9.00 - 14.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำ
6.00 - 8.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำมาก

ด้านการพัฒนาความมีเอกลักษณ์ (มีจำนวน 6 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
27.00 - 30.00	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูงมาก
21.00 - 26.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูง
15.00 - 20.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลาง
9.00 - 14.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำ
6.00 - 8.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำมาก

ด้านการพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง (มีจำนวน 8 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
36.00 - 40.00	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูงมาก
28.00 - 35.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูง
20.00 - 27.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลาง
12.00 - 19.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำ
8.00 - 11.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำมาก

ด้านการพัฒนาสมรรถนะทางด้านความรู้และสติปัญญา (มีจำนวน 8 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
36.00 - 40.00	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูงมาก
28.00 - 35.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูง
20.00 - 27.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลาง
12.00 - 19.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำ
8.00 - 11.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำมาก

ด้านการพัฒนาเป้าหมายของชีวิต (มีจำนวน 6 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน)**คะแนนเฉลี่ย****การแปลผล**

27.00 - 30.00	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูงมาก
21.00 - 26.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูง
15.00 - 20.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลาง
9.00 - 14.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำ
6.00 - 8.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำมาก

ด้านการพัฒนาอารมณ์ (มีจำนวนข้อ 6 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน)**คะแนนเฉลี่ย****การแปลผล**

27.00 - 30.00	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูงมาก
21.00 - 26.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูง
15.00 - 20.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลาง
9.00 - 14.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำ
6.00 - 8.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำมาก

ด้านการพัฒนาสมรรถนะทางด้านสังคม (มีจำนวนข้อ 8 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน)**คะแนนเฉลี่ย****การแปลผล**

36.00 - 40.00	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูงมาก
28.00 - 35.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูง
20.00 - 27.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลาง
12.00 - 19.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำ
8.00 - 11.92	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำมาก

ด้านการพัฒนาสมรรถนะทางด้านร่างกาย (มีจำนวน 6 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน)**คะแนนเฉลี่ย****การแปลผล**

27.00 - 30.00	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูงมาก
21.00 - 26.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูง
15.00 - 20.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลาง

9.00 - 14.94	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำ
6.00 - 8.94	มีคงปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำมาก

การปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาลโดยรวม (มีจำนวน 62 หรือ คิดเป็นคะแนนรวม 310 คะแนน)

279.00 - 310.00	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูงมาก
217.00 - 278.38	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับสูง
155.00 - 216.38	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับปานกลาง
93.00 - 154.38	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำ
62.00 - 92.38	มีการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในระดับต่ำมาก

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมหรือความ ความครอบคลุมของเนื้อหา ความชัดเจน ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เกณฑ์การให้คะแนน และแปลผลคะแนน พร้อมทั้งปรับปรุง แก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากนั้นนำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก ก) พิจารณาตรวจสอบด้านเนื้อหา ความครอบคลุม ความชัดเจน ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ความถูกต้องของการวัดและเกณฑ์การให้และแปลผลคะแนน ความเหมาะสมของจำนวนหรือโดยเฉพาะแบบสอบถามชุดที่ 2 รวมทั้งข้อความแนะนำและข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข

การตัดสินความตรงตามเนื้อหา ผู้วิจัยถือเกณฑ์ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิตรงกันร้อยละ 80 ของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด ผลการพิจารณาตรวจสอบในตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล ได้มีการเพิ่มหรือความรวมทั้งปรับและแก้ไขภาษาให้มีความชัดเจน และเหมาะสม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสถานการณ์ มีการตัดข้อความที่มีความหมายซ้ำกันออกพร้อมทั้งแนะนำให้ปรับปรุงภาษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้นในบางข้อความ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาได้มีการแก้ไขภาษาในบางข้อความให้มีความชัดเจน และตรงกับเนื้อหามากยิ่งขึ้น ส่วนในชุดที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาลได้มีการตัดจำนวนหรือออกและเพิ่มหรือความรวมทั้ง

ปรับและแก้ไขภาษาในข้อที่เหลือให้ตรงกับเนื้อหามากยิ่งขึ้น จากนั้นผู้วิจัยนำผลการตรวจสอบ และข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำไปหาค่าความเที่ยงต่อไป

2. การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับอาจารย์พยาบาลที่มีลักษณะเช่นเดียวกับประชากรที่ศึกษา คือ อาจารย์พยาบาลจากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาช (Cronbach's Coefficient) ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณาใช้เกณฑ์ค่าความเที่ยงสูงกว่า .70 (Phillips, 1988 อ้างใน เพชรน้อย สิงห์ราชชัยและ วลัยยา คูโรปกรณ์พงษ์, 2536) ได้ค่าความเที่ยงดังตารางที่ 2

จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์รายข้อด้วยวิธี Corrected Total Correlation โดยหาค่าสัมประสิทธิ์ของข้อความนั้นกับข้อความที่เหลือ เพื่อคัดเลือกข้อรายการที่มีความสัมพันธ์อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ คือ มีค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ในกรณีที่พบข้อความที่มีค่าต่ำกว่า .20 ผู้วิจัยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิอีกครั้งเพื่อการพิจารณาคัดข้อความนั้นออก แต่การคัดข้อความนั้นออกจะทำให้ไม่ครบเนื้อหาตามโครงสร้างของแบบสอบถามชุดนั้น ๆ ผู้วิจัยจึงยังคงข้อรายการนั้นไว้ และปรับปรุงภาษาให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น (ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์รายข้ออยู่ในภาคผนวก ก)

ตารางที่ 2 ค่าความเที่ยงของเครื่องมือในการวิจัยข้อมูลทดลอง และข้อมูลจริง

เครื่องมือที่ใช้	ค่าความเที่ยงของเครื่องมือ	
	ข้อมูลทดลอง (30 คน)	ข้อมูลจริง (339 คน)
ชุดที่ 1 ปัจจัยด้านสถานการณ์	.87	.92
การรับรู้บทบาท	.85	.87
ชุดที่ 2 การปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา	.98	.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสัมภาษณ์เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามการปฏิบัติงานของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความร่วมมือและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสถาบันการศึกษาของกลุ่มผู้เกี่ยวข้องและสังกัด

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามมีขั้นตอนดำเนินการโดยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสถาบันการศึกษาพยาบาลแต่ละแห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สำหรับสถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้ทำหนังสือขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลวิทยาลัยพยาบาลในสังกัด จากนั้นนำหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถาบันการศึกษาต่าง ๆ โดยผู้วิจัยได้อธิบายถึงภาวะเลือกตัวอย่างประชากร และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กับอาจารย์ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามในแต่ละสถาบัน

3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง 7 แห่ง และได้รับคืนทางไปรษณีย์ 7 แห่ง ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2540 ถึงวันที่ 24 มีนาคม 2540 เป็นเวลาประมาณ 5 สัปดาห์

4. จำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด 350 ฉบับ ได้รับคืน 341 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.43 ฉบับ รองแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลโดยคัดแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ทิ้งไปเหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 339 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.86 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS - PC (Statistical Package for the Social Science) โดยประมวลผลข้อมูลมีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. นำข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านบุคคล และเขตที่ตั้งของสถาบันการศึกษา ใช้สถิติแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านสถานการณ์ การรับรู้บทบาท และการปฏิบัติบทบาท อาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาล นำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวม

3. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล และระดับที่ตั้งกับการปฏิบัติบทบาท อาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาล ตัวแปรที่เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพใช้วิธีการทำเป็นตัวแปรหุ่นแล้วจึงหาค่าความสัมพันธ์โดยใช้วิธีเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานการณ์กับการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาล โดยใช้วิธีเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์เทียบกับความสัมพันธ์ของค่าสัมประสิทธิ์ (r) ดังนี้ (ประคองกรรณสุด, 2535)

ค่าระหว่าง + 0.70 ถึง + 1.00 มีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ค่าระหว่าง + 0.30 ถึง + 0.69 มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าระหว่าง + 0.00 ถึง + 0.29 มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

5. หาตัวพยากรณ์การปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาล โดยมีปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านสถานการณ์ การรับรู้บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษ เป็นตัวร่วม พยากรณ์โดยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มเติมตัวแปรทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังนี้

5.1 หาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (r) ระหว่างปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านสถานการณ์ และการรับรู้บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษากับการปฏิบัติบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาของอาจารย์พยาบาล

5.2 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยการทดสอบค่าที (t-test)

5.3 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ โดยการทดสอบค่ารวมเอฟ (Overall F-test)

5.4 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหาตัวพยากรณ์ (b) ในรูปคะแนนดิบ

5.5 ทดสอบค่า F เพื่อทดสอบว่าค่า b ของตัวพยากรณ์แต่ละตัวจะส่งผลต่อตัวแปรตามหรือไม่

5.6 หาค่าคงที่ของสมการพยากรณ์

5.7 สร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบเส้นตรงและคะแนนมาตรฐาน

5.8 คำนวณค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ (Standard Error of Estimate)

6. กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการทดสอบทั้งหมดที่ระดับ 0.05



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย